

Свада между Цариградския патриархъ и Римския папа въ България

Борисъ по тогавашните закони знаелъ, че, било патриархътъ въ Цариградъ, било папата въ Римъ, тръбва да дадатъ на България право да има първосвещеникъ (архиепископъ). Но повдигналъ се въпросъ: ако българитъ имать право на архиепископъ, кой тръбва да имъ прати такъвъ? Патриархътъ и папата се свадили. Дигнала се голѣма препирна. Свикалъ се съборъ отъ владици въ Цариградъ. Приказвали, чели църковни закони, чели историята, но нищо не могли да решатъ съсъ съгласие. На другата година решили да се свика съборъ въ Римъ. Събрали се и тамъ. Приказвали много, но пакъ нищо не решили, защото каквото кажели едни, другите не го приемали. А Борисъ постоянно настоявалъ, като заплашвалъ, че ако съборянитъ не решатъ въпроса, самъ Борисъ ще назначи български архиепископъ и тогава нѣматъ право нито гърци (ромеи), нито католици (латинци) да му се сърдятъ и да го осажддатъ.

Най-сете владиците се събрали трети пътъ въ Цариградъ въ 1869 година. И тука пакъ се препирали, българската църква подъ Цариградъ ли да биде, или подъ Римъ? Гърцитъ казвали: българитъ сѫ подъ насъ. Папските пратеници отговаряли: българитъ принадлежатъ къмъ Римската църква. Така се протакала работата: а въ България народътъ страдалъ.

Сполуката на Бориса

Борисъ пратилъ свои боляри да идатъ въ Цариградъ и да настояватъ бързо да се разреши препирнята. Пратениците пристигнали въ Цариградъ и се явили предъ императора, на когото изказали желанието на Бориса за бързо решение. Тогава императорътъ свикалъ най-главните съборяни въ двореца си. Повикалъ и българитъ. Единъ отъ съборяните станалъ правъ и казалъ:

— Нека сами българитъ кажатъ: когато тѣхните